

Amahl – Angelika Mikk "Jõuluöö külalistes".

HARRI ROSPU

Lavastus mitmeks jõuluajaks

"Eesti Päevaleht"
13. XII '97

Jõulusõnum: iga hea tegu saab väerika tasu

PILLE PALM

teatrikritik

Tänavust Estonia teatri talveaia jõululavastust nimetatakse kogupere-looks, aga päris mudilastele on ta siiski veidi raske.

Gian Carlo Menotti, Itaalia päritoluga ameerika helilooja on meil tuntud juba veerand sajandit, sest siis, kui Estonias lavastati tema ooper "Telefon", viibis helilooja ka Eestis. Ilma on meil teinud veel "Konsul" "Vanemuises".

Maaailmas kuulub Menotti populaarsete autorite hulka, kelle ooperid (kokku 20 ümber) on lavadel pidevalt. Oma ooperite tekstid on ta enamikus teinud ise.

Ooperi selge sõnum

Estonia talveaias läheb ooper küll klaveri saatel, aga kompromiss on vajalik, sest teleooperina on see kirjutatud suurele orkestrile. Ka esitus eesti keeles on õigustatud, sest Jõululoos on oluline Sõnum. Teksti on tõlkinud lavastaja Arne Mikk, mida võib igati õnnestunuks tööks pidada.

Eldor Renteri lavakujundus on antud talveaeda sobivate nappide vahenditega, kujutlus tegevuskohast ja –ajast tekib piisav. Hea leid oli saba-ga tähe viimine talveaia katusele, mis läbi laekende mõjub parajalt müstilisena. Kullas-karras kuningate kostüümid on lakeeritud moesolevate postkaartide laadis, teostatud Estonias reegliski saanud korrektsusega. Ebakohasemana mõjus aga karjuste tantsu seade – segu kasatso-kist, polkast ja teab millest veel.

Osatäitjatest esitab veenvalt vaese lesknaise osa Mare Jõgeva. Tema poja Amahli osas debüteerib EMA II kursuse üliõpilane Angelika Mikk, kellele poisi osa igati sobis – hea lavaväljumine, selge artikulatsioon. Voakaalselt sai osaga hakkama.

ooper

Menotti JÕULUÖÖ KÜLALISED

Lavastaja: Arne Mikk

Kunstnik: Eldor Renter

Esietendus Estonia teatri talveaias
11. detsembril

Esmakordselt osaleb teatri etendustes Estonia Seltsi segakoor. Kenasti toime tulnud töö. Segas pisut meie taidluskoorides trendiksolev kitsas hääleandmine.

Kolm kuningat – tenor Rostislav Gurjevi toredasti mängitud kurdivõitu Kaspar, bariton Hans Miilbergi dändilik Melchior ja bass Teo Maiste soliidne Balthazar – on ooperis antudki küllalt skemaatiliselt, aga oma lavakuju oli igaühel läbi mõeldud. Vähem oli välja töötatud paaži roll ja Villu Valdmaa paistiski end selles ebalevana tundvat.

Piibel ja legendid

Kolm kuningat, kes "Jõuluöös..." tulevad külalistena vaese lesknaise ja tema vigase poja majja, on kolm hommikumaa tarka, kirjas Matteuse evangeeliumis (2:1–2:13) tähetarkadena, hilisemates legendides aga muutunud kuningaiks. Kuningate nimesid Piiblis ei mainita, need pärinevad legendidest.

Meie ooperihuvilistele võib pakuda lisamaterjaliks Eesti Raamatu poolt välja antud Michael Tournier' teost "Kaspar, Melchior ja Baltasar. Targad hommikumaaalt", mis on küll tunduvalt hilisem kui Menotti ooper, aga paralleele leiab siit siiski.

Katoliiklikus Itaalias on kolmel kuningal jõulude ajal oluline roll, sest seal ei tunta jõuluvana, lastele jagavad kingitusi just needsamad kuningad ja "Jõuluöö külalistesse" on Menotti toonud nad oma lapsepõlvemälestustest.